

Podnety Ruda Brtáňa pre súčasný výskum slovenskej literatúry 18. a 19. storočia

L iterárny historik Rudo Brtáň (1907 – 1998) bol autorom viac než troch desiatok kníh a stoviek štúdií, statí, kritik, glos, článkov. Po knižnom debute *Poézia Ivana Krasku* (1933) publikoval monografickú komparatívnu štúdiu *Barokový slavizmus* (1939) a štúdiu o diele Daniela Sinapia Horčičku *Neoforum latino-slavonicum* (1940). V štyridsiatych rokoch 20. storočia zameral svoj bádateľský záujem predovšetkým na obdobie 19. storočia. Veľký priestor v jeho literárnom výskume zaberajú práce z obdobia slovenského národného obrodzenia – okrem publikácií *Pri prameňoch slovenskej obrodeneckej literatúry* (1970) či *Postavy slovenskej literatúry* (1971) monograficky, editorsky i prekladateľsky priblížil diela Juraja Zábojníka, Daniela Sinapia-Horčičku, Bohuslava Tablica, Jána Kollára, Juraja Palkoviča, Janka Kráľa, Jána Bottu, Sama Chalupku, Janka Matušku alebo Andreja Sládkoviča. Vo svojej výskumnej práci sa ale dotkol takmer všetkých období slovenskej literárnej kultúry a reflektoval tiež vplyvy inonárodných literatúr na slovenské prostredie, ako napr. v titule *Puškin v slovenskej literatúre* (1947). Z množstva edícií, ktoré pripravil, možno výberovo a so vzťahom k staršej literatúre spomenúť zborník statí L. Štúra *Hlasy o živote* (1943), výber zo staršej slovenskej poézie *Historické piesne* (1953), *Básnické dielo Sama Chalupku* (1973), Tablicove *Pamäti československých básnikov* (1974), výber z poézie Janka Kráľa *Duma slovenská* (1976). Ako posledný v roku 1997 vyšiel jeho preklad z nemčiny a latinčiny *Etnografia Slovákov v Uhorsku* (1997) od Jána Čaploviča. Z bohatej pozostalosti Ruda Brtáňa vydalo vydavateľstvo Transcius štyri zväzky jeho pamäti s názvom *Živé roky* (2002, 2010). V Ústave slovenskej literatúry SAV pracoval Rudo Brtáň v rokoch 1963 – 1979.